

Chronische ontstekingsziekte rug en bekken

azdelta

Beste patiënt

In deze brochure vind je een beknopt overzicht van de reumatische aandoening die bij jou werd vastgesteld. Voor bijkomende vragen richt je je best tot je behandelend arts.

De artsen en medewerkers van de dienst reumatologie

1

Wat?

Vroeger sprak men eerder over ziekte van Bechterew, genaamd naar een Russische arts. Tegenwoordig wordt de behandeling 'spondyloartritis' (afgekort SpA) gebruikt.

Eenvoudig gezegd is dit een **chronische ontstekingsziekte van rug en bekken**. Bijna altijd begint de ontsteking ter hoogte van het gewricht tussen het heiligbeen (sacrum) en de bekkenvleugels (ilium), de sacroiliacale gewrichten. De ontsteking zorgt voor **pijn en stijfheid**.

Spondyloartritis is een autoimmuunziekte, dit wil zeggen dat het immuunsysteem (afweersysteem) ontregeld geraakt waardoor er ontstekingen in het lichaam ontstaan. **Erfelijkheidsfactoren** spelen een rol, zoals HLA B27. Voeding speelt geen rol in het ontstaan of de behandeling.

2

Symptomen

Patiënten met SpA hebben vooral last van inflammatoire rugpijn: **langdurige ochtendstijfheid** (tot 1 uur of langer), soms ontwaken door pijn in de vroege ochtend met verbetering van de pijn of stijfheid door in beweging te komen. De pijn kan zeer laag in de rug of het bekken zitten (zitvlak) of hogerop in de rug.

Bij ongeveer een derde van de patiënten met SpA ontstaan ook ontstekingen ter hoogte van de **peesaanhechtingen** (bijvoorbeeld de voetzool of achillespees), ter hoogte van een **groot gewricht** of ter hoogte van de volledige **vinger of teen** (worststeen of worstvinger). Ook elders in het lichaam kunnen ontstekingen ontstaan: Dat kan bijvoorbeeld ter hoogte van het oog (uveïtis), darm (ziekte van Crohn of colitis ulcerosa) of huid/nagels (psoriasis).

- **Psoriasis** is een huidaandoening met witte schilfers op een rode bodem. De huidletsels kunnen overal voorkomen: op armen en benen, op de hoofdhuid en haargrens, ter hoogte van de genitaliën ... Soms zijn ook de nagels aangetast.
- **Inflammatoire darmziekten** gaan gepaard met diarree, bloedbijmenging, krampen.
- **Uveïtis** is een inflammatoire ontsteking van het oog. Het oog ziet er rood uit en is erg pijnlijk. Het is een reden om dringend de oogarts te raadplegen.
- **Peesontstekingen** ter hoogte van de aanhechtingsplaatsen. Niet elke peesontsteking is van reumatische aard. Een echografie of scan kan soms het onderscheid maken tussen een reumatische peesontsteking en een overbelasting.

3 Diagnose

De diagnose kunnen we stellen aan de hand van een bloedonderzoek en beeldvorming van de rug (en gewrichten). Voor SpA is het onderzoek bij uitstek een MRI van de rug en van de sacroïliacale gewrichten.

Via een bloedonderzoek wordt ontsteking (CRP) bepaald, net als het feit of je drager bent van het gen HLA B27.

4

Behandeling

NSAID = niet-steroidale anti-inflammatoire drugs

Ontstekingsremmers: van Brufen/ibuprofen tot Voltaren/diclofenac of meloxicam/piroxicam. Ontstekingswerende medicatie is de eerste hoeksteen in de behandeling van SpA. Naast pijnverlichting zorgt de medicatie er ook voor dat de ziekte wordt afgeremd. Voor heel wat mensen volstaat dit als behandeling.

Enkele **belangrijke weetjes**:

- ontstekingsremmers mag je enkel innemen als de nierwerking normaal is
- ontstekingsremmers kunnen bloeddrukstijging veroorzaken
- ontstekingsremmers combineer je het beste met maagbeschermers (met uitzondering van Arcoxia, Celebrex)
- bij diarree onmiddellijk de behandeling onderbreken

Biologicals

Als ontstekingsremmers niet meer helpen, kan een behandeling met een biological nodig zijn. Dit is een **zeer specifieke immuunonderdrukkende behandeling**. De kostprijs van deze medicatie is erg hoog maar wordt terugbetaald door het RIZIV.

Bij al deze behandelingen zijn er enkele belangrijke aandachtspunten:

- De medicatie zorgt voor een onderdrukking van het afweersysteem waardoor er **verhoogd risico is op infecties**. Neem contact op met de behandelend reumatoloog voor verder advies. Indien nodig kan de behandeling even onderbroken worden.
Enkele voorbeelden:
  - wonde (met infectie)
  - bronchitis waarvoor antibiotica
  - zona
  - tandabces
  - oorontsteking
- Een **geplande operatie of tandingreep** moet je melden aan de behandelend reumatoloog voor verder advies. Mogelijk moet de behandeling even onderbroken worden.
- **Vaccinaties** geven het afweersysteem een boost en helpen infecties voorkomen. Zo bevelen we vaccinaties tegen influenza (seizoensgriep) en pneumokokken (veroorzaker van luchtweginfecties, longontsteking) sterk aan. Ook vaccinaties tegen hepatitis of herpes zoster (zona - Shingrix) mogen toegediend worden.

Enkele vaccinaties die niet mogen toegediend worden tijdens een reumabehandeling: vaccin tegen gele koorts, mazelen-rubella-bof.

Gele koorts is een gevaarlijke reizigersziekte, verspreid door de gelekoortsmug). De ziekte komt voor in Centraal-Afrika en Zuid-Amerika. In bepaalde niet-stedelijke gebieden wordt een inenting sterk aangeraden.

- Een zwangerschap of een zwangerschapswens bespreek je het beste met de behandelend reumatoloog.
- Biosimilars zijn gelijkaardig aan originele biologics. Ze hebben dezelfde werking.
- Bescherming tegen de zon bevelen we sterk aan.

5

Opvolging

Controleraadplegingen bij je behandelend reumatoloog zijn nodig om de evolutie van de ziekte op te volgen. Om de zes maanden plannen we een uitgebreidere evaluatie waarbij we ziektespecifieke vragenlijsten invullen.

6

Tot slot

- Geef wijzigingen in je medicatieschema altijd door aan je huisarts en reumatoloog.
- Als je in een ziekenhuis wordt behandeld of gehospitaliseerd vermeld je best dat je reumamedicatie neemt.
- Voor de duurdere medicatie betaalt het ziekenfonds terug mits een attest van de behandelend arts.
- De rol van voeding is onvoldoende bekend. Een gezonde levensstijl is sowieso belangrijk. Voedingsmiddelen schrappen uit je dieet raden we zeker niet aan.

Notities

A series of 20 horizontal dotted lines for taking notes.

Contact

AZ DELTA CAMPUS BRUGSESTEENWEG

Brugsesteenweg 90
8800 Roeselare

Secretariaat dienst reumatologie

t 051 23 61 45
e secr.fysio@azdelta.be

AZ DELTA CAMPUS RUMBEKE

Deltalaan 1
8800 Roeselare

Secretariaat dienst reumatologie

t 051 23 77 18
e secr.fysio@azdelta.be

AZ DELTA CAMPUS MENEN

Oude Leielaan 6
8930 Menen

Secretariaat dienst reumatologie

t 056 52 26 85
e secr.fysio@azdelta.be

AZ DELTA CAMPUS TORHOUT

Sint-Rembertlaan 21
8820 Torhout

Secretariaat dienst reumatologie

t 050 23 24 92
e secr.fysio@azdelta.be

Reumaverpleegkundige

t 051 23 68 27
e reumaverpleegkundige@azdelta.be

www.azdelta.be

www.fysische-geneeskunde-azdelta.be

Bron: dienst reumatologie

Artsen

Dr. Ann Stuer
Dr. Caroline Verbist
Dr. Jean-Baptiste Vulsteke